องค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

Factors of Inquisitive for Learning of High school Students in Upper-Northeast of Thailand

พจมาน พิเดช[1], บุญชม ศรีสะอาด[2]

Potchamarn Pidech[1], Boonchom Srisa-ard[2]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 800 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มหลายขั้นตอน(Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยคือ คือ แบบวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน จำนวน 1 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า มีองค์ประกอบที่ชัดเจน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านรักการอ่าน ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ ด้านความมีเหตุผลด้านความรับผิดชอบ ด้านความตั้งใจเรียน และด้านกล้าคิดริเริ่ม

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง ของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ทั้ง 6 ด้าน มีค่าเป็นบวก มีค่าระหว่าง 0.831 ถึง 0.910 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีเหตุผล ด้านกล้าคิดริเริ่ม ด้านตั้งใจเรียน ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ และด้านรักการอ่าน มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.910, 0.885, 0.869, 0.853, 0.837 และ 0.831 ตามลำดับ มีดัชนีวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ค่าไค-สแควร์เท่ากับ 1265.705 p = 0.0790 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 1196 ค่า GFI = 0.949 ค่า AGFI = 0.925 ค่า RMSEA = 0.00854 แสดงว่า โมเดลมีความตรงเชิงโครงสร้าง

คำสำคัญ : องค์ประกอบความใฝ่รู้ใฝ่เรียน, วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ, วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

---

[1] กศ.ม. วิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

[2] รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

[1] M.Ed. Educational Research and Evaluation Faculty of Education, Mahasarakham University

[2] Associate Professor, Faculty of Education, Mahasarakham University

Abstract

This research aimed to study factors related to inquisitive for learning of high school students. The sample of this research were 800, high school students in Upper-northeast of Thailand, obtained using the Multi-Stage Random Sampling technique.

The instrument used was a questionnaire and a scale on inquisitive for learning. The collected data were analyzed by the uses of descriptive statistics, exploratory factor analysis (EFA), and Confirmatory factor analysis (CFA).

The research findings were as follows:

1. The exploratory factors related to the inquisitive for learning of high school students in Upper-northeast of Thailand, consisted of 6 factors classified by total factor values in descending order as the reading habit, the enthusiasm, the reasoning, the responsibility, the intention to learn and the initiative.

2. The secondary confirmatory factors having the index of the inquisitive for learning of 6 aspects with positive value of 0.831 and 0.910 at the .01 level of significance in every aspect, presenting in descending order as the responsibility, the reasoning, the initiative, the intention to learn, the enthusiasm and the reading habit with the total factors values of 0.910, 0.885, 0.869, 0.853, 0.837 and 0.831 respectively. The Goodness of Fit Index (GFI) between model and empirical data had Chi-Square value of 1265.705 p = 0.0790, with degree of freedom (df) 1196, GFI = 0.949, AGFI = 0.925, RMSEA = 0.00854 indicating that the model having constructive validity.

Keywords: Factors of inquisitive for learning, Exploratory factor analysis, Confirmatory factor analysis

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการและกลไกที่สำคัญในการอบรมกล่อมเกลาให้บุคลากร ของชาติมีความรู้ ความสามารถ ฉลาด เป็นคนดี เป็นคนเก่ง มีร่างกายแข็งแรง พร้อมที่จะเป็นรากฐานของชีวิตให้ก้าวไปอยู่ในสังคมของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ 2543: 3) การศึกษาของไทยได้ก้าวผ่านเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ดำเนินการตามนโยบายในการพัฒนาการศึกษาของไทยตามแผนดังกล่าวและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) โดยมีแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษา คือ การเสริมสร้างคุณภาพคนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีนักวิชาการทางการศึกษา ได้ศึกษาข้อดีข้อเสียตลอดจนแนวทางดำเนินการให้ได้มาซึ่งการศึกษาที่สมบูรณ์แบบตรงตามยุคสมัยจนกระทั่งพัฒนามาเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 1-6) ที่มีวิสัยทัศน์มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรู้ มีทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอด

ชีวิต โดยมุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพและมีจุดมุ่งหมาย มีความรู้อันเป็นสากล และมีความสามารถในการสื่อสาร การคิดการแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนต้องมีความสามารถในการแก้ปัญหา รวมไปถึงการกำหนดองค์ความรู้ ทักษะสำคัญ และมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงานรักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 3–5) โดยเฉพาะสังคมแห่งการเรียนรู้ ต้องสร้างเยาวชนของชาติ ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มุ่งมั่นที่จะให้เยาวชนเป็นผู้มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้จักแสงหาความรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนเองอันนำไปสู่การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (อุดมศักดิ์ พลอยบุตร. 2544 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานประการหนึ่งที่ว่า มุ่งให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการค้นคว้า ซึ่งถือได้ว่า เป็นลักษณะที่สำคัญอย่างยิ่งในการเรียนรู้ของบุคคล (ประณม จั่นทิม. 2546 : 66)

การพัฒนาความใฝ่รู้ใฝ่เรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ บุคคลที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นผู้ที่มีการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ทำให้คนมีเหตุผล มีความรับผิดชอบ มั่นใจในตนเองและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม (กรมวิชาการ. 2540: 1-5) ซึ่งสอดคล้องกับ ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีความกระตือรือร้น มีความตั้งใจมุ่งมั่นในการเรียน และสนใจแสวงหาความรู้ด้านต่างๆ โดยสืบค้นข้อมูลทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน มีการสรุปบันทึกองค์ความรู้ที่ได้และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนนี้หากปลูกฝังให้เกิดกับตัวผู้เรียนแล้ว จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ใหม่ๆ เป็นการพัฒนาตัวเองให้มีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถค้นหาคำตอบของคำถามได้ด้วยตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความสามารถด้านวิชาการ วิชาชีพ รวมทั้งเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน (คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2541: 6 ; กระทรวงศึกษาธิการ. 2548: 9) นอกจากนี้ ความสำคัญของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนว่าผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ พัฒนาตนเองให้มีความสามารถทางวิชาการและ วิชาชีพ เกิดความรู้ใหม่ ตลอดจนรู้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม นอกจากสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนได้ดีขึ้น (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2539: 1 ; เสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์, 2542: 32) คุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ยังเป็นลักษณะนิสัยอย่างหนึ่งที่สร้างศักยภาพ ในการนำชีวิตไปสู่ความสำเร็จเป็นคุณลักษณะที่พบเห็น โดยทั่วไปในแถบประเทศที่พัฒนาแล้วทั่วโลก แต่แทบจะไม่มีในสังคมไทย รากฐานความรู้ของคนไทย จึงอ่อนแอไม่สามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้ โดยเฉพาะ วัยรุ่นไทยส่วนใหญ่ไม่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ไม่นิยมนำหนังสือติดตัวไปไหน ๆ เหมือนคนต่างชาติที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้วยการนำหนังสือติดตัวไปด้วยทุกสถานที่ทุกเวลา (วิชาญ อัครวนสกุล. 2545 : 14) หากบุคคลใด ไม่มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนก็จะกลายเป็นคนล้าหลัง ไม่ทันคน ไม่ทันโลก ลำบากต่อการปรับเปลี่ยนตนเอง ให้เข้ากับกระแสโลก ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และหลากหลาย ในยุคโลกาภิวัฒน์ เพราะเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การรับรู้เพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ ต้องรับรู้เรียนรู้ที่จะวิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะ และประเมินค่าของข้อมูลข่าวสาร ให้ถูกต้องก่อนนำไปใช้ประโยชน์ คนที่ไม่มีคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ในสังคม นอกจากจะนำความพ่ายแพ้มาสู่

ชีวิตแต่ละคนแล้ว ยังส่งผลเสียต่อชาติบ้านเมืองอีกด้วย (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2542 : 71)

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนและควรปลูกฝังให้ผู้เรียนพึงมี เพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียนให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนทุกคน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและส่งเสริมความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ในตัวผู้เรียนให้มีมากยิ่งขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ว่าประกอบด้วยองค์ประกอบด้านใดบ้าง เพื่อจะได้ทราบและนำไปใช้ในการปลูกฝัง ส่งเสริม และพัฒนาให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนมากยิ่งขึ้นไป เป็นพื้นฐานที่สำคัญให้ผู้เรียนพึงมีเพื่อการเรียนรู้สิ่งต่างๆในสังคมแห่งการเรียนรู้ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภาคเรียนที่1ปีการศึกษา 2558 ภาคะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 12 จังหวัด แบ่งเป็น 9 เขตพื้นที่การศึกษามีจำนวนโรงเรียน 495 โรงเรียนนักเรียน จำนวน 203,600 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนจำนวน 800 คน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีใช้สูตรคำนวณกรณีทราบจำนวนประชากร (สมบัติ ท้ายเรือคำ 2555 : 52) คำนวณได้ 385 คนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ต้องมีอย่างต่ำจำนวน 385 คนในการวิจัยครั้งนี้ประชากรมีขนาดใหญ่ และเพื่อให้โมเดลมีความคงทน (Robustness) ในการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 800 คนซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ในภาคอีสานตอนบนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ทั้งหมด 9 เขต สุ่มมาร้อยละ 50 ด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ 5 เขต ได้แก่ สพม. 24 (จังหวัดกาฬสินธุ์) สพม.27 (จังหวัดร้อยเอ็ด) สพม. 20 (จังหวัดอุดรธานี) สพม.25 (จังหวัดขอนแก่น) สพม.22 (จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร)

ขั้นที่ 2 ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) โดยแบ่งโดยแบ่งขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการดังนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ได้แก่โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 2,500 คนขึ้นไป โรงเรียนขนาดใหญ่ได้แก่โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501 - 2,500 คนโรงเรียนขนาดกลางได้แก่โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 501 - 1,500 คนโรงเรียนขนาดเล็กได้แก่โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 500 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และมีโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 โรงเรียน

ขั้นที่ 3 สุ่มห้องเรียนในแต่ละโรงเรียน โดยการสุ่มอย่างง่าย(Simple Random Sampling) และมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) โดยมีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 จำนวนระดับละ 1 ห้อง รวมเป็น 3 ห้องเรียน และทำการสุ่มนักเรียนในแต่ละห้องอีกครั้งหนึ่ง โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างดังตาราง 2

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.)	ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน	ระดับชั้น			รวม
			ม.4	ม.5	ม.6	
สพม.20 (จังหวัดอุดรธานี)	ใหญ่พิเศษ	อุดรพิทยานุกูล	20	20	23	63
	ใหญ่	ศรีธาตุพิทยาคม	15	13	15	43
	กลาง	สุมเส้าพิทยาคาร	10	12	10	32
	เล็ก	ตาดทองพิทยาคม	8	5	6	19
สพม.22 (จังหวัดนครพนม, จังหวัดมุกดาหาร)	ใหญ่พิเศษ	นครพนมวิทยาคม	18	21	20	59
	ใหญ่	นาแกสามัคคีวิทยา	15	15	16	46
	กลาง	นาแกพิทยาคม	10	10	12	32
	เล็ก	โพนแพงพิทยาคม	7	6	4	17
สพม.24 (จังหวัดกาฬสินธุ์)	ใหญ่พิเศษ	อนุกูลนารี	25	22	25	72
	ใหญ่	ร่องคำ	16	16	15	47
	กลาง	ห้วยเม็กวิทยาคม	10	11	10	31
	เล็ก	ฆ้องชัยวิทยาคม	5	5	6	16
สพม.25 (จังหวัดขอนแก่น)	ใหญ่พิเศษ	น้ำพองศึกษา	19	20	21	60
	ใหญ่	มัญจาศึกษา	14	15	16	45
	กลาง	หนองสองห้องวิทยา	11	10	9	30
	เล็ก	บัวใหญ่พิทยาคม	6	5	6	17
สพม.27 (จังหวัดร้อยเอ็ด)	ใหญ่พิเศษ	โพนทองพัฒนาวิทยา	25	25	26	76
	ใหญ่	ปทุมรัตน์พิทยาคม	15	15	16	46
	กลาง	เชียงใหม่ประชานุสรณ์	11	12	11	34
	เล็ก	โนนชัยศรีวิทยา	5	5	5	15
รวม			265	263	272	800

จากตาราง 2 ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างนี้วิเคราะห์องค์ประกอบความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลำดับขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

1. การสร้างแบบวัดสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงสำรวจ(Exploratory Factor Analysis : EFA) มีขั้นตอนดังนี้

1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัด

1.2 ศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารตำราบทความและรายงานการวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

1.3 กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการจากแนวทางการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้วิจัยได้

นำมาเขียนนิยามเชิงปฏิบัติการตามคุณลักษณะที่ต้องการวัด

1.4 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือกำหนดรูปแบบของแบบวัดลักษณะข้อคำถามเป็นชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ สร้างข้อคำถามทั้งหมด10 ด้าน จำนวน 65 ตัวบ่งชี้ แบ่งเป็นมากที่สุดมาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังนี้

1.4.1 ด้านนิสัยรักการอ่าน จำนวน 17 ข้อ

1.4.2 ด้านการตั้งใจเรียน จำนวน 13 ข้อ

1.4.3 ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ จำนวน 11 ข้อ

1.4.4 ด้านความมีเหตุผล จำนวน 10 ข้อ

1.4.5 ด้านกล้าคิดริเริ่ม จำนวน 4 ข้อ

1.4.6 ด้านความรับผิดชอบ จำนวน 5 ข้อ

1.5 นำแบบวัดที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของข้อคำถามให้มีความเที่ยงตรงและครอบคลุมตามโครงสร้างทฤษฎี แล้วปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.6 นำแบบวัดที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามนิยามความเหมาะสมด้านภาษาและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่

1.6.1 ผศ.ดร.จิระพร ชะโน อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.6.2 ผศ. ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.6.3 นางจารุพร รวมวงศ์ (กศ.ม.การวิจัยการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยการศึกษา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา

1.6.4 นางกิตติยา ทองจำรูญ (กศ.ม.การวิจัยการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยการศึกษาครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยา

1.6.5 นางสุภานันท์ เดชโยธิน (กศ.ม.จิตวิทยาการแนะแนว) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจิตวิทยาครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโพนทองพัฒนาวิทยาโดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์ให้คะแนน– 1เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์ นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC)มีค่า IOC ตั้งแต่ .00 ถึง 1.00 โดยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ .50 ถึง 1.00 ถือว่าเป็นข้อคำถามที่นำไปใช้ได้ผลปรากฏว่า มีแบบวัดที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 60 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ถึง 1.00 และมีแบบวัดที่ไม่เข้าเกณฑ์ ได้คัดออกจำนวน 5 ข้อ ดังนี้ ได้แก่ ข้อ 27, 56, 63, 64 และ 65 ซึ่งมีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 ผลดังตาราง 31(ในภาคผนวก)

1.7 นำแบบวัดที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คนเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.8 นำแบบวัดที่ผ่านการทดลองใช้ (Tryout) มาตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของแต่ละข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) คัดเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ข้อที่คัดเลือกไว้มีจำนวน 60 ข้อ และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .220 ถึง .745

และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ .95 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (a Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

1.9 จัดพิมพ์แบบวัดฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. การสร้างแบบวัดสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) มีขั้นตอนดังนี้

2.1 นำแบบวัดซึ่งผ่านการพิจารณาแต่ละองค์ประกอบจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจมาปรับปรุงแก้ไขฉบับสมบูรณ์แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2.2 นำแบบวัดที่ได้มาจัดพิมพ์และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มี 1 ฉบับ คือแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) จำนวน 60 ข้อครอบคลุม 10 ด้านดังนี้

1. ด้านนิสัยรักการอ่าน
2. ด้านการตั้งใจเรียน
3. ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้
4. ด้านความมีเหตุผล
5. ด้านกล้าคิดริเริ่ม
6. ด้านความรับผิดชอบ

การตรวจให้คะแนนแบบสอบถามมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 120–121)

1. คำถามเชิงนิมาน (Positive Scale) มากที่สุดหรือเห็นด้วยอย่างยิ่ง เท่ากับ 5 คะแนน มากหรือเห็นด้วย เท่ากับ 4 คะแนน ปานกลางหรือไม่แน่ใจ เท่ากับ 3 คะแนน น้อยหรือไม่เห็นด้วย เท่ากับ 2 คะแนน น้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เท่ากับ 1 คะแนน

2. คำถามเชิงนิเสธ (Negative Scale)
มากที่สุดหรือเห็นด้วยอย่างยิ่ง เท่ากับ 1 คะแนน
มากหรือเห็นด้วย เท่ากับ 2 คะแนน ปานกลางหรือไม่แน่ใจ เท่ากับ 3 คะแนน น้อยหรือไม่เห็นด้วย เท่ากับ 4 คะแนน
น้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เท่ากับ 5 คะแนน

และเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่มดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความว่า มากที่สุดหรือเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความว่ามากหรือเห็นด้วยค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความว่าปานกลางหรือไม่แน่ใจค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความว่าน้อยหรือไม่เห็นด้วยค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความว่าน้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตดังกล่าวไปติดต่อกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอกำหนดวันและเวลา

3. จัดเตรียมแบบวัดให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และส่งแบบวัดทางไปรษณีย์โดยประสานงานทางโทรศัพท์ตามวันเวลาที่กำหนดโดยชี้แจงให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล ทราบวัตถุประสงค์ของการวัดและขอความร่วมมือในการตอบแบบวัดเพื่อให้ได้ผลตามความเป็นจริง

5. นำแบบวัดที่ได้รับคืนมาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์นำข้อมูลมาบันทึกให้คะแนนตาม

เกณฑ์ที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA)วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 คำนวณหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนระหว่างข้อคำถามทั้งหมดโดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

2.2 นำตัวที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นอย่างมีนัยสำคัญไปสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) โดยวิธีสกัดองค์ประกอบหลัก (Principal Component)

2.3 หมุนแกนองค์ประกอบ (Factor Rotation) แบบออโธกอนอลเพื่อให้ได้องค์ประกอบที่เป็นอิสระต่อกันด้วยวิธีวาริแมกซ์ (Varimax)

2.4 พิจารณาองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 และเพื่อให้ได้องค์ประกอบที่ชัดเจนจึงคัดเลือกตัวแปรที่มีน้ำหนักเกิน 0.30 ขึ้นไปส่วนตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง 0.30 ไม่นำมาพิจารณาหรือคัดออก เหลือข้อคำถามจำนวน 59 ข้อ

2.5 นำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบไปกำหนดชื่อองค์ประกอบจากตัวบ่งชี้ตั้งแต่ 3 ตัวบ่งชี้ขึ้นไปจึงจะรวมกันเป็น 1 องค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA)วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 คำนวณหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนระหว่างข้อคำถามทั้งหมดโดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

3.2 ตรวจสอบเมตริกซ์สหสัมพันธ์ของข้อมูลแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่โดยพิจารณาจากค่า

3.3 Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy โดยค่า KMOเป็นการทดสอบว่าข้อมูลมีความเหมาะสมในการใช้วิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่โดยค่าที่ได้ควรจะมากกว่า 0.5 จึงถือว่าข้อมูลนั้นเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธ์. 2548 : 168)

3.4 Bartlett's test of sphericity เป็นการตรวจสอบเมตริกซ์สหสัมพันธ์ของประชากรว่าเป็นเมตริกซ์เอกลักษณ์หรือไม่ดังนั้นค่า Bartlett's test ควรจะมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig < 0.05) หมายความว่าเมตริกซ์สหสัมพันธ์ไม่เป็นเมตริกซ์เอกลักษณ์ (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธ์.2548 : 168)

3.5 นำเมตริกซ์สหสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีคุณสมบัติตามการตรวจสอบข้างต้นมาดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์จากค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืนในการตรวจสอบความตรงถ้าโมเดลที่ได้ไม่มีความตรงผู้วิจัยจะปรับโมเดลแล้ววิเคราะห์ใหม่การปรับแก้พิจารณาจากดัชนีปรับรูปแบบ (Modification Indices) และพื้นฐานทางทฤษฎีที่ผู้วิจัยศึกษามาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจนกว่าจะได้โมเดลที่มีความตรงโดยการพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ใช้เกณฑ์ดัชนีตามข้อสรุป (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2555 : 281) สรุปได้ดังแสดงในตาราง 3

ตารางที่ 3 เกณฑ์พิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนของแบบจำลองโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน	เกณฑ์วัดระดับความกลมกลืน
ค่าไค-สแควร์ (X^2)	X^2 ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือค่า P-value สูงกว่า 0.05 แสดงว่าแบบจำลองมีความสอดคล้อง
ค่าดัชนี GFI	มีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไปแสดงว่าแบบจำลองมีความสอดคล้อง
ค่าดัชนี AGFI	มีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไปแสดงว่าแบบจำลองมีความสอดคล้อง
RMSEA	น้อยกว่า 0.02 แสดงว่าแบบจำลองมีความสอดคล้อง
ค่า Largest Standardized Residual	มีค่า -2 ถึง 2

ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป และมีตัวบ่งชี้อย่างน้อย 3 ตัวขึ้นไป พบว่ามี 6 องค์ประกอบ 59 ตัวบ่งชี้ มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.414 ถึง 0.776 ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านรักการอ่าน ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ ด้านความมีเหตุผล ด้านความรับผิดชอบ ด้านความตั้งใจเรียน ด้านกล้าคิดริเริ่ม องค์ประกอบทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนสะสมได้ร้อยละ 63.396 ของความแปรปรวนทั้งหมด

1.1 องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบด้านรักการอ่าน มีตัวบ่งชี้ 17 ตัว คือ ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกประเภทที่น่าสนใจ (X1) ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกเช้าก่อนมาโรงเรียน (X2) เมื่อข้าพเจ้าเดินทางไปไหนข้าพเจ้าจะนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วย (X3) เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะเอาหนังสือมาอ่าน (X4) ข้าพเจ้าจะมีสมาธิในการอ่านหนังสือเสมอ (X10) ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลิน (X11) การอ่านหนังสือยามว่างช่วยให้ข้าพเจ้าคลายเครียดได้ (X12) ข้าพเจ้าคิดว่าหนังสือคือเพื่อนที่ดีที่สุดของข้าพเจ้า (X13) ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวันเพื่อจะได้รู้ทันข่าว เหตุการณ์ต่าง ๆ (X14) ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนก่อนนอน (X24) ข้าพเจ้าจะเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดตอนพักเที่ยง (X25) ข้าพเจ้าเก็บหนังสือทุกเล่มเป็นอย่างดี (X26) เมื่อมีการจัดบอร์ดความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ข้าพเจ้าจะอ่านด้วยความสนใจ (X27) เมื่อเข้าไปห้องสมุดพบว่ามีการจัดสัปดาห์หนังสือข้าพเจ้า จะเข้าไปดูเพื่ออ่านหนังสือทุกประเภท ว่ามีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจเพียงใด (X28) เมื่อข้าพเจ้าเรียนเรื่องใดไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะค้นคว้าหาหนังสือมาอ่านเพิ่มเติมเสมอ (X29) เมื่อข้าพเจ้าสนใจที่จะรู้เรื่องใดข้าพเจ้าจะหาหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาอ่าน (X34) ในวันหยุดหรือวันเสาร์อาทิตย์ ข้าพเจ้ามักจะชวนเพื่อนไปอ่านหนังสือในห้องสมุด หรืออ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน (X35) มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง ระหว่าง 0.467 ถึง 0.776 มีค่าไอเกนเท่ากับ 25.099 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 41.832 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 41.832

1.2 องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ มีตัวบ่งชี้ 13 ตัว คือ ข้าพเจ้าชอบใฝ่หาความรู้จากแหล่งต่างๆ ที่นอกเหนือจากตำราเรียน (X9) ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ได้เสมอถ้าเป็นเรื่องที่ต้องการรู้ (X15) ข้าพเจ้าคิดว่าการแสวงหาความรู้ต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ (X16) ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ (X17) ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาอยู่เสมอ (X18) ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (X21) ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (X22) ในการสอบแต่ละครั้งข้าพเจ้าจะพยายามทำข้อสอบให้ได้คะแนนสูงสุด (X23) ข้าพเจ้าจะพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ว่าตัวเองเรียนได้ไม่ดีเท่าเพื่อนๆ (X30) ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่เรียนในชั้นเรียน เพื่อให้มีความเข้าใจเนื้อหาในวิชาที่เรียนมากขึ้ (X31) เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้ามักจะไปดูงานแสดงนิทรรศการของโรงเรียนต่างๆ (X39) เมื่ออ่านหนังสือข้าพเจ้าจะจดบันทึกสิ่งที่สำคัญไว้เสมอ (X40) เมื่อเพื่อนออกไปรายงานหรือนำเสนองานที่ครูมอบหมาย ข้าพเจ้าจะสนใจฟังเพื่อให้ได้ความรู้ (X46) มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ ระหว่าง 0.431 ถึง 0.737 มีค่าไอเกนเท่ากับ 4.979 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 8.299 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 50.131

1.3 องค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบด้านความมีเหตุผล มีตัวบ่งชี้ 11 ตัว คือ เมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงกับเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียนที่ครูสอน ข้าพเจ้าจะรับฟังเหตุผลที่แตกต่างของเพื่อนประกอบการตัดสินใจ(X19) ข้าพเจ้าจะปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น เมื่อครูวิจารณ์ข้อบกพร่องของข้าพเจ้า(X20) เมื่อข้าพเจ้าทราบถึงข้อบกพร่องในการเรียน ก็จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น(X32) ยิ่งมีความรู้มากเท่าไหร่ เราจะสามารถดำเนินชีวิตได้ดีเท่านั้น(X33) ข้าพเจ้าอยากได้คะแนนดีเวลาสอบจึงอ่านหนังสือ เตรียมตัวสอบล่วงหน้าอย่างเต็มที่ (X47) ข้าพเจ้าสรุปเรื่องราวต่างๆได้ ต้องรวบรวมข้อมูลก่อนเสมอ(X53) ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นจากคนส่วนใหญ่(X54) ข้าพเจ้าใช้เหตุผลพิจารณาก่อนที่จะเชื่อสิ่งใด(X55) เมื่อพบปัญหาข้าพเจ้าจะนำปัญหานั้นมาศึกษาก่อน(X56) ข้าพเจ้าจะวิเคราะห์หาเหตุผลก่อนจะทำกิจกรรมใด(X57) ก่อนการตัดสินใจข้าพเจ้ามักสอบถามข้อมูล และข้อคิดเห็นก่อนเสมอ(X59) มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.546 ถึง 0.723 มีค่าไอเกน เท่ากับ 2.453 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 4.088 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 54.219

1.4 องค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ มีตัวบ่งชี้ 10 ตัว คือ ข้าพเจ้าพยายามทำความเข้าใจบทเรียนต่างๆที่เรียนไม่เข้าใจ(X5) ข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานต้องมีการวางแผนและคำนึงถึงผลที่อาจจะเกิดขึ้น(X42) ข้าพเจ้าทำการบ้านส่งครูทุกครั้ง โดยที่ไม่ต้องคอยให้ใครเตือน(X43) เมื่อได้รับมอบหมายงานใด ๆ ข้าพเจ้าจะรีบทำให้เสร็จเรียบร้อยทันกำหนดส่งงานทุกครั้ง(X44) เมื่อกลับถึงบ้านข้าพเจ้าทบทวนเนื้อหาอย่างสม่ำเสมอ(X45) ข้าพเจ้าทำงานที่ครูมอบหมายได้สำเร็จทุกครั้ง(X48) ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย(X49) ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา(X50) ข้าพเจ้ารับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย(X51) ข้าพเจ้ารู้จักแบ่งงานกันทำภายในกลุ่มของตนเอง(X52) มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.414 ถึง 0.704 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.759 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.932 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 57.150

1.5 องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบด้านตั้งใจเรียน มีตัวบ่งชี้ 4 ตัว คือ ข้าพเจ้าจะตั้งใจฟังในขณะที่เรียน แม้เนื้อหาจะน่าเบื่อหน่าย(X36) ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนกับครูที่สอนในทุกวิชา (X37) ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียน เพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น(X38) ยิ่งเรียนหนังสือ ข้าพเจ้ายิ่งพบเรื่องน่ารู้น่าสนใจ(X41) มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.468 ถึง 0.598 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.556 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.593 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 59.743

1.6 องค์ประกอบที่ 6 องค์ประกอบด้านด้านกล้าคิดริเริ่ม มีตัวบ่งชี้ 4 ตัว ข้าพเจ้าใช้รูปแบบการนำเสนอรายงานการค้นคว้าหน้าชั้นที่ไม่ซ้ำกับเพื่อนในห้อง(X6) ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ข้าพเจ้ามักจะนำเสนอผลงานได้แปลกกว่าคนอื่น(X7) เมื่อทำงานใดไม่สำเร็จ ข้าพเจ้าจะคิดหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อให้งานนั้นสำเร็จจนได้(X8) ข้าพเจ้ากล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในกลุ่มเพื่อน ถึงแม้จะมีความคิดที่ไม่เหมือนใคร(X58) มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.498 ถึง 0.568 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.153 ร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 1.922 มีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 61.665

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรกของตัวบ่งชี้ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่าประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ทั้งหมด 59 ตัวตัวบ่งชี้แต่ละตัวมีน้ำหนักองค์ประกอบ มีค่าระหว่าง 0.388 ถึง 0.966 โมเดลการวัดมีความตรงเชิงโครงสร้างทุกองค์ประกอบ โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ทั้ง 6 ด้าน มีค่าเป็นบวกมีค่าระหว่าง 0.831 ถึง 0.910 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีเหตุผล ด้านกล้าคิดริเริ่ม ด้านตั้งใจเรียน ด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ และด้านรักการอ่าน มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.910, 0.885, 0.869, 0.853, 0.837 และ 0.831 ตามลำดับ มีดัชนีวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 1265.705 ค่าความน่าจะเป็น เท่ากับ 0.0790 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 1196 ค่า GFI = 0.949 ค่า AGFI = 0.925 ค่า RMSEA = 0.00854 แสดงว่า โมเดลมีความตรงเชิงโครงสร้าง

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบแล้ว มีจำนวนองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 1 จำนวน 7 องค์ประกอบและจากการหมุนแกนออโธกอนอลแล้วคัดเลือกตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป ปรากฏว่าได้องค์ประกอบที่ชัดเจน 6 องค์ประกอบ 59 ตัวบ่งชี้เรียงลำดับตามค่าผลรวมของน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปหาน้อย ได้แก่ องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ องค์ประกอบด้านความมีเหตุผล องค์ประกอบด้านกล้าคิดริเริ่ม องค์ประกอบด้านตั้งใจเรียน องค์ประกอบด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ และองค์ประกอบด้านรักการอ่าน อภิปรายผลได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบด้านรักการอ่าน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับหนึ่ง ประกอบด้วย 17 ตัวบ่งชี้ คือ ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกประเภทที่น่าสนใจ ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทุกเช้าก่อนมาโรงเรียน เมื่อข้าพเจ้าเดินทางไปไหนข้าพเจ้าจะนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วย เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะเอาหนังสือมาอ่าน ข้าพเจ้าจะมีสมาธิในการอ่านหนังสือเสมอ ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือด้วยความเพลิดเพลิน การอ่านหนังสือยามว่างช่วยให้ข้าพเจ้าคลายเครียดได้ ข้าพเจ้าคิดว่าหนังสือคือเพื่อนที่ดีที่สุดของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวันเพื่อจะได้รู้ทันข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือทบทวนบทเรียนก่อนนอน ข้าพเจ้าจะเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดตอนพักเที่ยง ข้าพเจ้าเก็บหนังสือทุกเล่มเป็นอย่างดี เมื่อมีการจัดบอร์ดความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ข้าพเจ้าจะอ่านด้วยความสนใจ เมื่อเข้าไปห้องสมุดพบว่ามีการจัด

สัปดาห์หนังสือข้าพเจ้าจะเข้าไปดูเพื่ออ่านหนังสือทุกประเภทว่ามีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจเพียงใด เมื่อข้าพเจ้าเรียนเรื่องใดไม่เข้าใจข้าพเจ้าจะค้นคว้าหาหนังสือมาอ่านเพิ่มเติมเสมอ เมื่อข้าพเจ้าสนใจที่จะรู้เรื่องใดข้าพเจ้าจะหาหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาอ่าน ในวันหยุดหรือวันเสาร์อาทิตย์ข้าพเจ้ามักจะชวนเพื่อนไปอ่านหนังสือในห้องสมุดหรืออ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า รักการอ่านหรือนิสัยรักการอ่าน เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสวงหาความรู้ต่างในการอ่านด้วยความพึงพอใจและมีการปฏิบัติเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริพร ทองชูดำ (2540 : 26) ได้กล่าวไว้ว่า นิสัยรักการอ่าน เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการอ่านหนังสือ ชอบอ่านหนังสือ อ่านจนเคยชิน อ่านจนเป็นนิสัย เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นพฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ และจากคำกล่าวของ เปลื้อง ณ นคร (2542 : 40) และ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 55 – 58) ที่ว่า การเกิดนิสัยรักการอ่าน ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นมาจากความสนใจในการอ่านอย่างสม่ำเสมอและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ เพราะจะเกิดความสุขและได้รับความรู้โดยไม่เครียด ทำให้เกิดทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ และข้อมูลด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ คนที่มีนิสัยรักการอ่านสูงจะเป็นคนมีคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูง จากการวิจัยครั้งนี้พบว่านิสัยรักการอ่านเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บังอร เกิดคำ(2549 : 88-89) พบว่า นิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่านิสัยรักการอ่านมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน แสดงว่าถ้านักเรียนมีนิสัยรักการอ่านสูงจะมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน สูงด้วย

องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบด้านความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับสอง ประกอบด้วย 13 ตัวบ่งชี้ คือ ข้าพเจ้าชอบใฝ่หาความรู้จากแหล่งต่างๆ ที่นอกเหนือจากตำราเรียน ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้ได้เสมอถ้าเป็นเรื่องที่ต้องการรู้ ข้าพเจ้าคิดว่าการแสวงหาความรู้ต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาอยู่เสมอ ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในการสอบแต่ละครั้งข้าพเจ้าจะพยายามทำข้อสอบให้ได้คะแนนสูงสุด ข้าพเจ้าจะพยายามมากขึ้นเมื่อรู้ว่าตัวเองเรียนได้ไม่ดีเท่าเพื่อนๆ ข้าพเจ้าศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่เรียนในชั้นเรียนเพื่อให้มีความเข้าใจเนื้อหาในวิชาที่เรียนมากขึ้น เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้ามักจะไปดูงานแสดงนิทรรศการของโรงเรียนต่างๆ เมื่ออ่านหนังสือข้าพเจ้าจะจดบันทึกสิ่งที่สำคัญไว้เสมอเมื่อเพื่อนออกไปรายงานหรือนำเสนองานที่ครูมอบหมาย ข้าพเจ้าจะสนใจฟังเพื่อให้ได้ความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 6/2–6/22) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ที่เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน บุคคลจะต้องมีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ ดังนั้นบุคคลที่จะมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนจะต้องมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ

องค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบด้านความมีเหตุผล องค์ประกอบด้านความมีเหตุผล เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับสาม มีตัวบ่งชี้ 11 ตัว คือ เมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงกับเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียนที่ครูสอนข้าพเจ้าจะรับฟังเหตุผลที่แตกต่างของเพื่อนประกอบการตัดสินใจ ข้าพเจ้าจะปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดีขึ้นเมื่อครูวิจารณ์ข้อบกพร่องของข้าพเจ้า เมื่อข้าพเจ้าทราบถึงข้อบกพร่องในการเรียนก็จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ยิ่งมีความรู้มากเท่าไหร่เราจะสามารถดำเนินชีวิตได้ดีเท่านั้น ข้าพเจ้าอยากได้คะแนนดีเวลาสอบจึงอ่านหนังสือเตรียมตัวสอบล่วงหน้าอย่างเต็มที่ ข้าพเจ้าสรุป

เรื่องราวต่างๆ ได้ต้องรวบรวมข้อมูลก่อนเสมอ ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นจากคนส่วนใหญ่ ข้าพเจ้าใช้เหตุผลพิจารณาก่อนที่จะเชื่อสิ่งใด เมื่อพบปัญหาข้าพเจ้าจะนำปัญหานั้นมาศึกษาก่อน ข้าพเจ้าจะวิเคราะห์หาเหตุผลก่อนจะทำกิจกรรมใด ก่อนการตัดสินใจข้าพเจ้ามักสอบถามข้อมูล และข้อคิดเห็นก่อนเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิลันญา วงศ์บุญ (2550 : 67–68) พบว่า แบบวัดคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน โดยวัดความมีเหตุผล และสอดคล้องกับแนวคิดของ John W. Brubacher และคณะ (1994 : 39-42) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน คือ ต้องมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อประกอบหรือสนับสนุนการตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ทั้งเรื่องเรียน และเรื่องรอบตัวอย่างสมเหตุสมผล

องค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับสี่ ประกอบด้วย 10 ตัวบ่งชี้ คือ ข้าพเจ้าพยายามทำความเข้าใจบทเรียนต่างๆที่เรียนไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานต้องมีการวางแผนและคำนึงถึงผลที่อาจจะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าทำการบ้านส่งครูทุกครั้งโดยที่ไม่ต้องคอยให้ใครเตือน เมื่อได้รับมอบหมายงานใดๆข้าพเจ้าจะรีบทำให้เสร็จเรียบร้อยทันกำหนดส่งงานทุกครั้ง เมื่อกลับถึงบ้านข้าพเจ้าทบทวนเนื้อหาอย่างสม่ำเสมอ ข้าพเจ้าทำงานที่ครูมอบหมายได้สำเร็จทุกครั้ง ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา ข้าพเจ้ารับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ข้าพเจ้ารู้จักแบ่งงานกันทำภายในกลุ่มของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540: 14) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน และสร้างสรรค์ต้องมีลักษณะ คือ มีความชอบ ชื่นชมและการเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ และสอดคล้องกับแนวคิดของ อารี พันธ์มณี (2546: 19) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนว่าเป็นบุคคลที่มี ลักษณะรักเรียน ชอบการศึกษาอยู่เสมอ ตื่นตัวกับสิ่งแปลกใหม่รอบตัว หรือจากระบบการเรียนอยากรู้อยากเห็น สนใจ ติดตาม และแสวงหาความรู้ มีความรับผิดชอบต่อชีวิตตนเองและการงาน ดังนั้นผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนจะเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง

องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบด้านตั้งใจเรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับห้า ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ คือ ข้าพเจ้าจะตั้งใจฟังในขณะที่เรียน แม้เนื้อหาจะน่าเบื่อหน่าย ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนกับครูที่สอนในทุกวิชา ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียนเพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น ยิ่งเรียนหนังสือ ข้าพเจ้ายิ่งพบเรื่องน่ารู้น่าสนใจ นักเรียนที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนจะเป็นบุคคลที่มีความตั้งใจเรียน ตั้งใจฟัง มุ่งมั่นในสิ่งที่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พระสมชาย ฐานวุฑโฒ (2543: 52-53) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้ที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หรือพหูสูต มีลักษณะดังนี้ ความตั้งใจ ความตั้งใจจำ ความตั้งใจท่อง ความตั้งใจขบ ความแทงตลอดด้วยปัญญา และสอดคล้องกับแนวคิดของ น้อยทิพย์ ลิ้มยิ่งเจริญ (2547: 5) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้ ตั้งใจฟังครูสอน เมื่อครูกำลังสอนต้องมีสมาธิ ไม่นอนหลับขณะที่ครูกำลังสอน ดังนั้นผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนต้องเป็นผู้ที่ตั้งใจเรียนและสนใจเรียน

องค์ประกอบที่ 6 องค์ประกอบด้านกล้าคิดริเริ่ม เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับหก ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ คือ ข้าพเจ้าใช้รูปแบบการนำเสนอรายงานการค้นคว้าหน้าชั้นที่ไม่ซ้ำกับเพื่อนในห้อง ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ข้าพเจ้ามักจะนำเสนอผลงานได้แปลกกว่าคนอื่น เมื่อทำงานใดไม่สำเร็จข้าพเจ้าจะคิดหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อให้งานนั้นสำเร็จจนได้ ข้าพเจ้ากล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในกลุ่มเพื่อนถึงแม้จะมีความคิดที่ไม่เหมือนใคร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วาสนา กิ่มเทิ้ง (2553: 81) ได้กล่าวไว้ว่าคุณลักษณะของบุคคลที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้ คือผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้า

คิด กล้าทำ กล้าแสดงออกและกล้าตัดสินใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภา วงษ์สุรภินันท์ (2548 : 60) พบว่า แบบวัดคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน โดยวัดในด้านกล้าคิดริเริ่ม ดังนั้น บุคคลที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูงจะมีคุณลักษณะด้านกล้าคิดริเริ่มสูง

การยืนยันองค์ประกอบความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่าโมเดลความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดี เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักขององค์ประกอบเป็นรายด้าน พบว่าด้านความรับผิดชอบ มีค่าสูงที่สุดและมีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบด้านรักการอ่านน้อยที่สุดซึ่งอาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีความแตกต่างกันและการเลี้ยงดู ความเอาใจใส่จากผู้ปกครองแตกต่างกัน ดังนั้นโรงเรียนควรปลูกฝังนักเรียนในเรื่องความใฝ่รู้ใฝ่เรียนให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับองค์ประกอบของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคอีสานตอนบน สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ และสำหรับการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบว่าความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคอีสานตอนบน มีจำนวน 6 องค์ประกอบ ซึ่งครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ปกครอง ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรร่วมมือกันในการส่งเสริม พัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียน เพื่อให้เด็กเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติสืบไปในอนาคต

1.2 ควรนำองค์ประกอบความใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่ได้ไปพัฒนาเป็นเครื่องมือวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาองค์ประกอบความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน ในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ระดับระถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.2 ควรมีการศึกษาองค์ประกอบด้านอื่นๆของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน เช่น องค์ประกอบด้านความอยากรู้อยากเห็น ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ความเพียรพยายาม เป็นต้น

2.3 ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนั้นควรมีการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนที่เป็นอนาคตของชาติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2540). *การศึกษาศักยภาพของเด็กไทยระยะที่ 1* กองวิจัยทางการศึกษา กรมฯ

กรมวิชาการ. (2543). *รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สร้างเสริมคุณลักษณะเก่ง ดี มีสุขระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช* กรุงเทพฯ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.กรุงเทพฯ:ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2542). *ทำอย่างไรลูกจึงใฝ่รู้ใฝ่เรียน*. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2541). *จิตพิสัยมิติสำคัญของการพัฒนาคน.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและส่งเสริมการอ่าน(Reading and Reading Promotion).*พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์.

ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2548). “การวิเคราะห์องค์ประกอบ,” *การวัดผลการศึกษา*. 20(58): 31–43; พฤษภาคม–สิงหาคม.

น้อยทิพย์ ลิ้มยิ่งเจริญ. (2547). *รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยวิธีการบูรณาการและกระบวนการกลุ่ม เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะเก่ง ดี มีสุข และพัฒนาความมีวินัยด้านความรับผิดชอบต่อกลุ่มและใฝ่รู้ใฝ่เรียน.* กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.

นิภา วงศ์สุรภินันท์. (2548). *การสร้างแบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บังอร เกิดดำ. (2549). *องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *วิธีการทางสถิติ เล่ม 2* .พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ประณม จั่นทิม. (2546). “รักการอ่าน และการเรียนรู้ ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ,” *วารสารวิชาการ.* 6(7) : 66 ; กรกฎาคม.

ปิลันญา วงศ์บุญ. (2550). *การศึกษาคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนระดับ ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์.* สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

เปลื้อง ณ นคร. (2542). *ศิลปะการอ่าน หลักวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ.* กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง จำกัด.

พระสมชาย ฐานวุฑโฒ. (2543). *มงคลชีวิต ฉบับธรรมทายาท เล่ม 1.* กรุงเทพฯ: นิวไวเต็กการพิมพ์.

วาสนา กิ่มเทิ้ง. *(2553). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem – Based Learning) ที่มีต่อทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ และความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .

วิชาญ อัครวนสกุล. (2545). “การใช้เวลาว่างที่ดีสาหรับวัยรุ่น,” *วารสารวิชาการ.* 5(11) : 14 ; พฤศจิกายน.

ศิริพร ทองชูดำ. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับนิสัยในการ*

อ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพัทลุง. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2555). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.* มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *คู่มือการประเมินผลภายในของสถานศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ : การออกแบบวิธีการเก็บข้อมูล (เล่มที่ 2) มาตรฐานด้านผู้เรียน.*กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

สำนักงานคณะกรรมการการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2540). *จิตพิสัยมิติสำคัญของการพัฒนาคน.*กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

สำนักงานทดสอบการศึกษา. (2539). *การพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา.* กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

เสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์. (2542). *สอนอย่างไรให้ใฝ่รู้.* ม.ป.ท. : ม.ป.พ.

อารี พันธ์มณี. (2546). “จากการสอนสู่การจุดประกายความใฝ่รู้,” *วารสารวิชาการ.* 26(1) : 15-16; ตุลาคม

อุดมศักดิ์ พลอยบุตร. (2544). “หัวใจปฏิรูป..การศึกษา,” *วารสารวิชาการ.* 4(11) : 2 ; พฤศจิกายน

John W. (1994). Brubacher. Charles W Case Timethy G Rogan. *Becoming Reflective Educator How to build Culture of Inquiry in the Schools.* United State of America.